

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 3. 2022, sp. zn. 11 Tz 24/2022, ECLI:CZ:NS:2022:11.TZ.24.2022.1

Číslo: 28/2022

Právní věta:

I když na základě vnitrostátní úpravy jiného členského státu Evropské unie může jeho rozhodnutí ukládající peněžitou sankci nebo jiné peněžité plnění učiněné v nepřítomnosti dotčené osoby nabýt právní moci bez ohledu na to, zda jí bylo vůbec doručeno, tak v řízení o uznání a výkonu tohoto cizozemského rozhodnutí s ohledem na ustanovení § 267 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 267 odst. 3 písm. c) z. m. j. s. soud nemůže uznat takové rozhodnutí, neboť tato ustanovení českého právního řádu vyžadují, aby cizozemské rozhodnutí bylo dotčenému osobně doručeno.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 23.03.2022

Spisová značka: 11 Tz 24/2022

Číslo rozhodnutí: 28

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Uznání a výkon cizozemských rozhodnutí

Předpisy: § 267 odst. 1 písm. e) z. m. j. s.
§ 267 odst. 3 písm. c) z. m. j. s.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Dotčená rozhodnutí:

Bez související judikatury

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané ministrem spravedlnosti proti usnesení Městského soudu v Brně ze dne 24. 7. 2020, sp. zn. 9 T 124/2019, ve prospěch P. Š. rozhodl podle § 268 odst. 2, § 269 odst. 2 a § 270 odst. 1 tr. ř. tak, že pravomocným usnesením Městského soudu v Brně ze dne 24. 7. 2020, sp. zn. 9 T 124/2019, byl porušen zákon v neprospěch P. Š. v ustanovení § 267 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 267 odst. 3 písm. c) zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, ve znění pozdějších předpisů (dále též ve zkratce „z. m. j. s.“), zrušil napadené usnesení a Městskému soudu v Brně přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

I. Dosavadní průběh řízení

1. Městský soud v Brně usnesením ze dne 24. 7. 2020, sp. zn. 9 T 124/2019, které nabylo právní moci dne 14. 8. 2020, rozhodl pod bodem I. tak, že podle § 261 odst. 1 písm. a) z. m. j. s. ve spojení s § 268 odst. 1, odst. 4 z. m. j. s. se na území České republiky uznává a vykoná peněžitá pokuta ve výši 5 524,43 Kč v přepočtu na českou měnu po způsobu uvedeném v § 268 odst. 5 z. m. j. s. uložená P. Š. rozhodnutím nizozemského orgánu Centraal Justitieel Incassobureau ze dne 23. 1. 2019, sp. zn. 9062 5422 2281 7792, jež nabylo právní moci dne 6. 3. 2019; pod bodem II. bylo rozhodnuto tak, že se náhradní trest za nevykonaný peněžitý trest podle § 268 odst. 7 z. m. j. s. neukládá.

2. P. Š. byl rozhodnutím nizozemského orgánu uznán vinným ze silničního deliktu pro jednání spočívající v tom, že dne 11. 1. 2019 vozidlo s poznávací značkou XY, kdy tato značka byla pod jménem posuzovaného buď registrována, nebo posuzovaný měl tento vůz v rozhodném okamžiku pronajatý, překročilo maximální povolenou rychlost na dálnici o 24 km/h, čímž porušilo čl. 2 zákona o správním řízení v případech některých přestupků proti předpisům o silničním provozu.

II. Stížnost pro porušení zákona

3. Dne 10. 2. 2022 podal ministr spravedlnosti proti shora uvedenému usnesení Městského soudu v Brně stížnost pro porušení zákona, a to ve prospěch P. Š.

4. Porušení zákona v neprospěch P. Š. shledal ministr spravedlnosti v tom, že Městský soud v Brně sice dovodil existenci důvodu pro neuznání rozhodnutí podle § 267 odst. 1 písm. e) z. m. j. s. ve spojení s § 267 odst. 3 písm. c) z. m. j. s. a že tato ustanovení jsou v souladu s čl. 7 a 20 rámcového rozhodnutí Rady Evropské unie ze dne 24. 2005 č. 2005/214/SVV, o uplatňování zásady vzájemného uznávání peněžitých trestů a pokut (dále též jen „rámcové rozhodnutí č. 2005/214/SVV“). Avšak upřednostnil aplikaci vybraných závěrů rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 5. 12. 2019 ve věci C-671/18, resp. výklad čl. 7 a 20 rámcového rozhodnutí č. 2005/214/SVV poskytnutý nizozemskou stranou, která tak učinila v reakci na výzvu Městského soudu v Brně k doplnění dodatkových informací týkajících se zasláního osvědčení. Ustanovení rámcových rozhodnutí však nemají přímý účinek, a proto vnitrostátní soud není povinen na základě práva Evropské unie upustit od použití vnitrostátního práva; je však povinen vykládat je eurokonformně, přičemž eurokonformní výklad rámcového rozhodnutí nemůže jít *contra legem*. Nadto ministr spravedlnosti podtrhl, že výklad nizozemské strany nelze považovat za správný, neboť zásada vzájemného uznávání není nadřazena ochraně základních práv a svobod. Závěry rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 5. 12. 2019 ve věci [C-671/18](#), na které sama nizozemská strana odkazovala, jsou-li posuzovány ve svém celku, jsou ovšem v přímém rozporu se stanoviskem nizozemské strany. Orgán vykonávajícího státu, který rozhoduje o uznání a výkonu rozhodnutí ukládajícího peněžitý trest nebo pokutu, musí totiž ověřit, zda dotčená osoba skutečně obdržela toto rozhodnutí, přičemž Soudní dvůr Evropské unie hovoří o záruce skutečného a efektivního přijetí rozhodnutí, která znamená doručení dotčené osobě a poskytnutí dostatečně dlouhé doby k podání opravného prostředku. Soud členského státu Evropské unie, který rozhoduje o uznání a výkonu rozhodnutí nizozemského správního orgánu, tedy musí zkoumat, zda rozhodnutí, o jehož uznání a výkon jde, bylo dotčené osobě účinně doručeno, bylo zaručeno její právo na obhajobu a poskytnuta dostatečná lhůta k podání opravného prostředku (tj. lhůta počínající od skutečného doručení). V tomto ohledu fikce doručení stanovená v nizozemském právu, kde se rozhodnutí považuje za doručené k datu jeho odeslání dotčené osobě běžnou poštou, popřípadě více či méně odůvodněné předpoklady nizozemské strany ohledně doručení rozhodnutí, o jehož uznání a výkon jde, zasláního běžnou poštou na adresu dotčené osoby zjištěnou na základě spolupráce podle směrnice Evropského parlamentu a Rady Evropské unie č. 2015/413/Evropské unie neposkytují záruku skutečného a efektivního přijetí rozhodnutí tak, jak byla formulována Soudním

dvorem Evropské unie v citovaném rozsudku, ani záruku práva na obhajobu.

5. Ministr spravedlnosti uzavřel, že při způsobu doručování rozhodnutí, o jehož uznání a výkon jde, zvoleném nizozemskou stranou, se jeví zřejmě jedinou možností, jak skutečné doručení tohoto rozhodnutí potvrdit, zajistit sdělení dotčené osoby. Podle čl. 7 odst. 3 rámcového rozhodnutí č. 2005/214/SVV je primárně na nizozemské straně, aby doložila, že rozhodnutí, o jehož uznání a výkon jde, bylo doručeno dotčené osobě způsobem splňujícím záruku skutečného a efektivního přijetí rozhodnutí, není tedy povinností soudu, který rozhoduje o uznání a výkonu, dotazovat se dotčené osoby, zda rozhodnutí, o jehož uznání a výkon jde, skutečně obdržela. Rozhodnutí, o jehož uznání a výkon jde, je zjevně rozhodnutím vydaným tzv. od stolu, tedy v nepřítomnosti osoby, vůči níž směřuje, což nizozemská strana potvrdila v písm. h) bodu 2 b) osvědčení. Tato skutečnost pak zakládá důvod pro neuznání podle § 267 odst. 1 písm. e) z. m. j. s., přičemž současně nelze uplatnit výjimku uvedenou v § 267 odst. 3 písm. c) z. m. j. s., neboť toto ustanovení vyžaduje, aby rozhodnutí bylo osobně doručeno dotčené osobě, což vylučuje jakoukoli fikci doručení (viz rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 24. 5. 2016 ve věci [C-108/16](#) PPU, Openbaar Ministerie v. Pavel Dworzecki), a v jazyce, kterému rozumí, neboť jinak by nebylo možné dovodit, že byla řádně poučena o právu na podání opravného prostředku.

6. Ministr spravedlnosti rovněž podotkl, že výrok usnesení Městského soudu v Brně obsahuje i formální vady. Podkladem pro výrok o uznání a výkonu zmíněného cizozemského rozhodnutí je ustanovení § 268 odst. 1 z. m. j. s., které stanoví, že nejde-li o případ uvedený v § 264 odst. 2 nebo 3 nebo v § 266 odst. 1 z. m. j. s., anebo není-li dán důvod pro neuznání rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie, samosoudce uzná takové rozhodnutí na území České republiky a současně rozhodne, že se peněžitá sankce nebo jiné peněžité plnění uložené tímto rozhodnutím vykoná. Z dikce citovaného ustanovení je zřejmé, že na území České republiky se uznává rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie, nikoli peněžitá sankce nebo jiné peněžité plnění jím uložené. Pod bodem I. výroku usnesení Městského soudu v Brně však bylo rozhodnuto o uznání „peněžité pokuty“ uložené rozhodnutím nizozemského správního orgánu. Stejně tak podle § 268 odst. 7 z. m. j. s. nemůže soud rozhodující o uznání a výkonu rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie ukládat náhradní trest odnětí svobody, ale pouze stanovovat, přičemž učinit tak může pouze za nevykonaný peněžitý trest, nikoli za nevykonanou pokutu. Městský soud v Brně nicméně ve výroku II. napadeného rozhodnutí uvedl, že „Náhradní trest odnětí svobody za nevykonaný peněžitý trest se podle § 268 odst. 7 citovaného zákona neukládá.“. Tento výrok je tedy vadný s ohledem na to, že peněžitý trest vůbec nebyl uložen a ve vztahu k uložené pokutě je toliko nadbytečný.

7. Vzhledem ke shora uvedenému proto ministr spravedlnosti navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že usnesením Městského soudu v Brně ze dne 24. 7. 2020, sp. zn. 9 T 124/2019, byl porušen zákon v neprospěch P. Š., a to v ustanovení § 267 odst. 1 písm. e) z. m. j. s. ve spojení s § 267 odst. 3 písm. c) z. m. j. s., aby podle § 269 odst. 2 tr. ř. zrušil napadené usnesení a aby podle § 270 odst. 1 tr. ř. přikázal Městskému soudu v Brně, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

8. Intervenující státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství se při veřejném zasedání ztotožnila s podanou stížností pro porušení zákona a s důvody v ní uvedenými. Podle jejího názoru jde o judikaturní záležitost a Nejvyšší soud tak může podat výklad i pro další obdobné případy. Oproti stížnosti pro porušení zákona navrhla, aby Nejvyšší soud po zrušení napadeného usnesení ve věci sám rozhodl tak, že neuzná zmíněné cizozemské rozhodnutí.

III.

Důvodnost stížnosti pro porušení zákona

9. Nejvyšší soud, jakožto soud příslušný rozhodovat o stížnostech pro porušení zákona (§ 266 odst. 1

tr. ř.), z podnětu stížnosti pro porušení zákona podané ministrem spravedlnosti ve prospěch P. Š. (§ 267 odst. 1 tr. ř.), přezkoumal podle § 267 odst. 3 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost těch výroků rozhodnutí, proti nimž byla stížnost podána, a to v rozsahu a z důvodů v ní uvedených, jakož i řízení napadené části rozhodnutí předcházející, a dospěl k závěru, že stížnost je důvodná.

10. Nejvyšší soud považuje za nezbytné předně poukázat na dotčená ustanovení příslušných předpisů a připomenout jak závěry své dosavadní rozhodovací praxe stran interpretace a aplikace ustanovení § 267 odst. 1 písm. e) z. m. j. s. ve spojení s § 267 odst. 3 písm. c) z. m. j. s., tak závěry vyplývající z rozsudku Soudního dvora Evropské unie uváděného v napadeném rozhodnutí.

11. Z ustanovení § 267 odst. 1 písm. e) z. m. j. s. se podává, že samosoudce neuzná rozhodnutí jiného členského státu, pokud takové rozhodnutí bylo vydáno v řízení vedeném v nepřítomnosti osoby, vůči níž směřuje, není-li dále stanoveno jinak.

12. Jinak je pak stanoveno v § 267 odst. 3 písm. c) z. m. j. s., podle něhož rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie lze uznat, i když je dán důvod pro neuznání uvedený v § 267 odst. 1 písm. e) z. m. j. s., pokud osoba, vůči níž takové rozhodnutí směřuje, poté, co jí bylo osobně doručeno rozhodnutí a byla výslovně poučena o svém právu na nové projednání věci nebo právu na podání opravného prostředku, jejichž využití umožňuje její účast v novém nebo opravném řízení, opětovné posouzení nebo přezkoumání věci a provedení nových důkazů a může vést ke změně původního rozhodnutí, se takového práva výslovně vzdala, nebo je v příslušné lhůtě neuplatnila nebo opravný prostředek vzala zpět.

13. Podle čl. 7 odst. 2 písm. g) rámcového rozhodnutí č. 2005/214/SVV, které se týká doručení rozhodnutí v písemném řízení, příslušný orgán vykonávajícího státu může rovněž odmítnout uznat a vykonat rozhodnutí, pokud se zjistí, že podle osvědčení dotčená osoba nebyla v případě písemného řízení v souladu s právem vydávajícího státu vyrozuměna o svém právu na podání opravného prostředku v dané věci a o lhůtách pro tento opravný prostředek osobně ani prostřednictvím zástupce určeného nebo přiděleného v souladu s vnitrostátním právem.

14. Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 18. 10. 2016, sp. zn. [11 Tz 54/2016](#), mimo jiné uvedl, že: „... námitka směřující do otázky doručení meritorního (cizozemského) rozhodnutí obviněnému, resp. překladu takového rozhodnutí, se (...) úzce dotýká stěžejní problematiky zachování práva obviněného na spravedlivý proces.“, v návaznosti na což doplnil, že pro úspěšné provedení uznávacího řízení je zapotřebí, aby předmětem takového řízení bylo „... rozhodnutí, které bylo obviněnému řádně doručeno, tento byl s jeho obsahem adekvátně seznámen, což v případě občana jiného členského státu vyžaduje jeho znalost jazyka odsuzujícího státu, anebo zajištění překladu rozhodnutí do jazyka, kterému obviněný rozumí (...).“ V témže rozhodnutí (na jehož závěry Nejvyšší soud odkazuje např. v rozsudku ze dne 31. 5. 2018, sp. zn. [11 Tz 3/2018](#), nebo v rozsudku ze dne 25. 6. 2019, sp. zn. [11 Tz 57/2019](#)) Nejvyšší soud připomenul, že problematika překladu rozhodnutí a poučení obviněného o právu na podání opravného prostředku proti soudnímu rozhodnutí je upravena článkem 5 odst. 3 Úmluvy o vzájemné pomoci v trestních věcech mezi členskými státy Evropské unie ze dne 29. 5. 2000.

15. Podle rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 5. 12. 2019 ve věci [C-671/18](#) v bodě 35. unijní normotvůrce tím, že odkázal na právní předpisy členských států Evropské unie, ponechal na těchto státech, aby rozhodly o způsobu, jakým bude dotčená osoba informována o právu podat opravný prostředek, lhůtě pro jeho podání, jakož i okamžiku, kdy taková lhůta začíná běžet, za předpokladu, že oznámení je účinné a je zaručen výkon práva na obhajobu (obdobně viz rozsudek ze dne 22. 3. 2017 ve věci Tranca a další, [C-124/16](#), [C-188/16](#) a [C-213/16](#), bod 42.). Tedy orgán vykonávajícího státu, který rozhoduje o uznání a výkonu rozhodnutí ukládajícího peněžitý trest nebo pokutu, musí ověřit, zda dotčená osoba toto rozhodnutí skutečně obdržela, a před rozhodnutím o

uznání a výkonu či o neuznání případně vyžádat od vydávajícího státu veškeré nezbytné informace, přičemž orgán vydávajícího členského státu je povinen tyto informace poskytnout (viz body 43. až 45. odůvodnění citovaného rozsudku).

16. Nejvyšší soud předně podotýká, že při rozhodování o uznání a výkonu cizozemského rozhodnutí je třeba se zabývat nejen naplněním podmínek, které jsou vymezeny v adekvátní části zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních pro takový postup, ale je též třeba mít vždy na mysli zachování pravidel, která jsou určující pro bezproblémové fungování právního řádu České republiky a zájmů, které hájí. Na zajištění takto vnímaného veřejného pořádku poukazuje ministr spravedlnosti v rámci svých námitek proti napadenému rozhodnutí Městského soudu v Brně. Především námitka vztahující se k otázce skutečného doručení meritorního (cizozemského) rozhodnutí P. Š. se přitom úzce dotýká stěžejní problematiky zachování práva obviněného (resp. dotčené osoby) na spravedlivý proces.

17. Z odůvodnění rozhodnutí Městského soudu v Brně vyplývá, že nizozemský orgán v doplnění svého osvědčení stran doručení rozhodnutí (příkazu) uvedl, že toto bylo v souladu s nizozemským právním řádem dne 23. 1. 2019, tedy v den, kdy bylo vydáno, doručeno v češtině dotyčné osobě, přičemž tato měla 6 týdnů na odvolání. Rozhodnutí tak následně dne 6. 3. 2019 nabylo právní moci. Nizozemský orgán doplnil, že citované rámcové rozhodnutí nevyžaduje, aby spolu s žádostí zasílal i doklad o doručení. Tedy rozhodnutí včetně poučení bylo P. Š. zasláno na adresu jeho trvalého pobytu dne 23. 1. 2019 (tímto bylo rozhodnutí podle nizozemského právního řádu oznámeno), přičemž mu byla poskytnuta šestitýdenní lhůta (do 6. 3. 2019) k podání opravného prostředku. Doručenka ve vztahu k doručení tohoto rozhodnutí nebyla Městskému soudu v Brně předložena.

18. Městský soud v Brně v návaznosti na shora uvedené sice dovodil, že by podle ustanovení § 267 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 267 odst. 3 písm. c) z. m. j. s. (tato korespondují s čl. 7 a 20 rámcového rozhodnutí 2005/214/SVV) dané cizozemské rozhodnutí neuznal. Nicméně vzal v úvahu závěry rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 5. 12. 2019 ve věci [C-671/18](#), podle kterého ustanovení čl. 7 odst. 2 písm. g) a čl. 20 odst. 3 rámcového rozhodnutí č. 2005/214/SVV musí být vykládána v tom smyslu, že nemůže odmítnout uznání daného rozhodnutí, pokud bylo oznámeno v souladu s vnitrostátními právními předpisy vydávajícího členského státu s poučením o právu podat opravný prostředek a lhůtě pro jeho podání; a současně pokud dotyčný měl dostatečnou lhůtu pro podání opravného prostředku proti tomuto rozhodnutí (viz bod 4. odst. 2 a bod 8. odůvodnění napadeného rozhodnutí).

19. Uvedené závěry Městského soudu v Brně však nemohou obstát, neboť, jak již na to obecně upozornil i ministr spravedlnosti, Soudní dvůr Evropské unie v rámci své rozhodovací činnosti dovodil, že rámcová rozhodnutí mají tzv. nepřímý účinek, který spočívá v tom, že vnitrostátní orgány jsou povinny vzít v úvahu všechna pravidla vnitrostátního práva a vykládat vnitrostátní právo eurokonformně, tj. v co největším možném rozsahu ve světle znění a účelu rámcového rozhodnutí; eurokonformní výklad však nemůže být základem pro výklad vnitrostátního práva *contra legem* [viz rozsudek Soudního dvora Evropské unie (velkého senátu) ze dne 16. 6. 2005 ve věci [C 105/03](#), Maria Pupino, a rozsudek Soudního dvora Evropské unie (velkého senátu) ze dne 5. 9. 2012 ve věci [C-42/11](#), Joao Pedro Lopes Da Silva Jorge]. Uvedené nutně vede k závěru, že Městský soud v Brně se neměl přiklonit k výkladu ustanovení čl. 7 a 20 tak, jak to učinila nizozemská strana, nýbrž měl přistoupit k interpretaci a aplikaci vnitrostátního práva. Měl tedy dojít k závěru, že není postačující zjištění o oznámení rozhodnutí v souladu s vnitrostátními právními předpisy vydávajícího členského státu, ale že je třeba dané rozhodnutí osobně doručit, jak vyžaduje ustanovení § 267 odst. 1 písm. e) z. m. j. s. ve spojení s § 267 odst. 3 písm. c) z. m. j. s., neboť právo na obhajobu, popřípadě na spravedlivý proces, je neslučitelné s vyloučením možnosti oprávněné osoby se účinně hájit v řízení před orgánem veřejné moci.

20. Pokud se dále týká samotného rozsudku Soudního dvora Evropské unie ze dne 5. 12. 2019 ve věci [C-671/18](#), v tomto rozhodnutí se konkrétně v bodě 35. uvádí, že unijní normotvůrce tím, že odkázal na právní předpisy členských států, ponechal na těchto státech, aby rozhodly o způsobu, jakým bude dotyčná osoba informována o právu podat opravný prostředek, lhůtě pro jeho podání, jakož i okamžiku, kdy taková lhůta začíná běžet, ovšem to vše za předpokladu, že oznámení je účinné a je zaručen výkon práva na obhajobu. Městský soud v Brně tedy měl zkoumat, zda rozhodnutí, o jehož uznání a výkonu rozhodoval, bylo P. Š. účinně, tj. skutečně, doručeno, kdy se tak stalo a zda bylo zaručeno jeho právo na obhajobu poskytnutím dostatečné lhůty k podání opravného prostředku. Jak již podotknul ministr spravedlnosti, fikce doručení stanovená v nizozemském právu, kdy se rozhodnutí považuje za doručené k datu jeho odeslání dotčené osobě běžnou poštou, popřípadě více či méně odůvodněné předpoklady nizozemské strany ohledně doručení rozhodnutí, o jehož uznání a výkon jde, zaslání běžnou poštou na adresu dotčené osoby zjištěnou na základě spolupráce podle směrnice č. 2015/413/SVV neposkytují záruku skutečného a efektivního přijetí rozhodnutí tak, jak byla formulována Soudním dvorem Evropské unie v citovaném rozsudku, ani záruku práva na obhajobu. Tyto záruky mohou být v písemném řízení, kdy rozhodnutí, o jehož uznání a výkon jde, není vydáno v rámci soudního jednání, naplněny pouze v případě, že je doloženo, že dotčená osoba v jazyce, kterému rozumí, skutečně obdržela rozhodnutí, o jehož uznání a výkon jde, a z něhož je zřejmé, co a proč jí je kladeno za vinu, jaká sankce se jí ukládá a jakým způsobem a v jaké lhůtě se může proti tomuto rozhodnutí bránit. Tato povinnost potom v souladu s čl. 7 odst. 3 rámcového rozhodnutí 2005/214/SVV dopadá na nizozemskou stranu. Samozřejmě Nejvyšší soud v tomto směru není oprávněn jakkoli zpochybňovat nizozemskou vnitrostátní úpravu ohledně způsobu doručování rozhodnutí orgánů veřejné moci, včetně v ní zakotvené fikce doručení odvíjející se od okamžiku zaslání rozhodnutí, ovšem s ohledem na povahu rámcového rozhodnutí a jeho zakotvení v české právní úpravě musí vycházet z příslušných ustanovení jak zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, tak ústavních předpisů České republiky, garantujících právo na spravedlivý proces, tedy ve vztahu k projednávané věci možnost se účinně bránit proti řádně doručенému rozhodnutí cizozemského orgánu.

21. Je třeba připomenout, že rámcová rozhodnutí orgánů Evropské unie nemají přímé vnitrostátní účinky, zakládají však povinnost členského státu Evropské unie je implementovat do vnitrostátního práva tak, aby byla šetřena podstata, smysl a účel unijní úpravy. Totéž platí i pro jejich výklad a aplikaci vnitrostátními orgány, a to ovšem v souladu se zákonnou úpravou. Při vlastní aplikaci příslušné vnitrostátní orgány (české orgány činné v trestním řízení) se tedy řídí právní úpravou obsaženou v českém právním řádu představující implementaci předmětného rámcového rozhodnutí. V posuzované věci jde o příslušná ustanovení zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, zejména dotčená ustanovení § 267 odst. 1 písm. e) a § 267 odst. 3 písm. c) z. m. j. s.

22. Správně také ministr spravedlnosti upozornil na formální vady rozhodnutí Městského soudu v Brně. S ohledem na znění ustanovení § 268 odst. 1 z. m. j. s. samosoudce uznává cizozemské rozhodnutí na území České republiky a současně rozhoduje, že se vykoná peněžité sankce nebo jiné peněžité plnění uložené tímto rozhodnutím. Samosoudce tedy uznává rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie, nikoli peněžitou sankci nebo jiné peněžité plnění jím uložené, avšak v napadeném rozhodnutí Městského soudu v Brně se ve výroku pod bodem I. nesprávně uvádí, že bylo rozhodnuto o uznání a výkonu „peněžité pokuty“ uložené rozhodnutím nizozemského správního orgánu. Stejně tak podle § 268 odst. 7 z. m. j. s. (ve znění účinném do 30. 9. 2020) se náhradní trest odnětí svobody neukládá, ale pouze stanovoval, přičemž učinit tak bylo možné pouze za nevykonaný peněžitý trest, nikoli za nevykonanou pokutu. Městský soud v Brně oproti tomu ve výroku pod bodem II. rozhodl, že se neukládá náhradní trest odnětí svobody za nevykonaný peněžitý trest. Peněžitý trest nebyl vůbec P. Š. uložen a ve vztahu k uložené pokutě je takový výrok již ze své podstaty nadbytečný.

23. Vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem proto Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podle § 268 odst. 2 tr. ř. vyslovil, že pravomocným usnesením Městského soudu v Brně ze dne 24. 7. 2020, sp. zn. 9 T 124/2019, byl porušen zákon v neprospěch P. Š. v § 267 odst. 1 písm. e) z. m. j. s. ve spojení s § 267 odst. 3 písm. c) z. m. j. s. Dále Nejvyšší soud podle § 269 odst. 2 tr. ř. zrušil napadené usnesení Městského soudu v Brně. Současně zrušil také všechna další rozhodnutí obsahově navazující na zrušené rozhodnutí, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 270 odst. 1 tr. ř. pak Městskému soudu v Brně přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

24. Městský soud v Brně nyní opětovně projedná věc P. Š., a to tak, aby mohl učinit zákonu odpovídající rozhodnutí. Za tímto účelem bude zejména znovu zkoumat, zda rozhodnutí, o jehož uznání a výkon jde, bylo P. Š. účinně doručeno, přičemž s ohledem na fikci doručení zakotvenou v nizozemském právu bude zřejmě jedinou možností, jak si ověřit osobní doručení jmenovanému, jeho výslech či jiné jeho sdělení. Městský soud v Brně poté znovu uváží důvod pro neuznání předloženého cizozemského rozhodnutí podle § 267 odst. 1 písm. e) z. m. j. s. a zejména to, zda je namíste výjimka uvedená v § 267 odst. 3 písm. c) z. m. j. s., když k jejímu naplnění je nezbytné, aby cizozemské rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie ukládající peněžitou sankci nebo jiné peněžité plnění bylo osobně doručeno dotčené osobě, což vylučuje fikci doručení (viz rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 24. 5. 2016 ve věci [C-108/16](#) PPU, Openbaar Ministerie v. Pavel Dworzecki, body 52. a 57.), a v jazyce, kterému rozumí. V novém rozhodnutí pak případně napraví i výše vytýkané formální vady výroků napadeného rozhodnutí.

25. S ohledem na možnost dalšího šetření k objasnění okolnosti doručení (nedoručení) zmíněného cizozemského rozhodnutí (např. výslechem P. Š., který se evidentně zdržuje na stále stejné adrese - viz doručenka s předvoláním k veřejnému zasedání Nejvyššího soudu ze dne 14. 3. 2022, či jiným jeho sdělením), je zde nadále dán prostor pro doplnění dokazování za účelem posouzení důvodnosti návrhu na uznání a výkon cizozemského rozhodnutí, jímž byla P. Š. uložena peněžitá pokuta. Za této situace by bylo předčasné učinit definitivní rozhodnutí v této věci již v řízení u Nejvyššího soudu.